

ки вантажу, а також за втрату, недостачу, пошкодження вантажу. Одним з обов'язків перевізника є своєчасна доставка вантажу, при винному порушенні якого він несе відповідальність. До того часу, поки перевізник не доведе інше, вважається, що втрата, нестача чи пошкодження вантажу сталися під час перевезення. Ст. 94 Повітряного кодексу вказує, що перевізник звільняється від відповідальності, якщо прострочення сталося внаслідок несприятливих метеорологічних умов [2].

У випадку неналежного перевезення вантажу пасажир повинен надіслати перевізнику претензію негайно після виявлення пошкодження (втрати частини) й не пізніше ніж протягом семи календарних днів з дати отримання вантажу. Законодавець встановлює строк, з якого вважається, що багаж втрачений і цей строк становить 21 день з дати, наступної за тією, в яку багаж повинен був прибути до місця призначення. У випадку затримки в перевезенні претензія повинна бути заявлена не пізніше ніж протягом 21 календарного дня з дати, коли вантаж було передано у розпорядження власника. Претензії щодо втрати вантажу висуваються до перевізника після того, як його буде визнано втраченим. Будь-яка претензія повинна бути подана письмово та вручена або відправлена у строки. Отримавши претензію, перевізник залежно від її складності та достатності претензійних документів, відсутність яких унеможливорює розгляд претензії по суті заявлених вимог, направляє заявнику повідомлення-запит, у якому інформує заявника про отримання претензії, про необхідність у разі потреби пред'явлення додаткових документів і про строки розгляду претензії після одержання документів, яких не вистачає. Перевізник зобов'язаний розглянути претензію і повідомити заявника про її задоволення чи відхилення протягом трьох місяців з дати її отримання, якщо перевезення, у зв'язку з яким була висунута претензія, повністю здійснювалося одним перевізником. Якщо в такому перевезенні брали участь інші перевізники, строк розгляду претензії може бути продовжено до шести місяців з урахуванням чинних правил врегулювання претензій такими перевізниками [3].

Отже, можна сказати так як законодавець встановив більші строки подачі претензії та відповіді на неї ніж прописано у ГПК України і це більш практично, адже якщо звернути увагу на те що

перевезення вантажів відбувається не тільки по території нашої держави, але й по всьому світу, і в більш короткі терміни дійти взаємовигідного рішення з конфлікту між сторонами досить проблематично, це дає змогу забезпечення вирішення спору без звернення до суду із позовом, що в свою чергу істотно зменшить витрати обох сторін.

Література

1. Господарський процесуальний кодекс України від 06.11.1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 6. – Ст. 56.
2. Повітряний Кодекс України від 19.05.2011 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – №48-49. – Ст. 536.
3. Про затвердження Правил повітряних перевезень пасажирів і багажу: Наказ Міністерства транспорту та зв'язку України № 216 від 23.04.2010 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0669-10>

УДК 346.1:656.7.073 (043.2)

Юхно В. В.,

студентка,

Юридичний інститут,

Національний авіаційний університет, м. Київ

Науковий керівник: Козирева В. П., к.ю.н., доцент

НАДАННЯ ПОСЛУГ У СФЕРІ ПОВІТРЯНОГО ПЕРЕВЕЗЕННЯ

Повітряне сполучення, як регулярне так і нерегулярне, здійснюється з метою перевезень пасажирів, багажу, вантажів, пошти. Більшість повітряних сполучень здійснюється з комерційною метою: перевезення пасажирів, багажу, вантажів і пошти за певну плату і відповідно носять комерційний характер.

Використання повітряного простору України, а саме організація повітряного руху на маршруті, організація повітряного руху на підході та в районі аеродрому передбачає надання послуг з аеронавігаційного обслуговування. Відповідно до п. 16 ч. 1 ст. 1

ПК України аеронавігаційне обслуговування – обслуговування, яке здійснюється провайдерами аеронавігаційного обслуговування на всіх етапах польоту повітряних суден, що включає організацію повітряного руху, зв'язок, навігацію, спостереження (радіотехнічне забезпечення), пошук і рятування, метеорологічне обслуговування та надання аеронавігаційної інформації. В той же час, ст. 13 ПК України передбачає, що підприємства та організації, які в галузі цивільної авіації здійснюють аеронавігаційне обслуговування повинні мати сертифікат на відповідність вимогам авіаційних правил України. Такий сертифікат видається після здійснення процедури сертифікації, у ході якої перевіряється довгострокова здатність суб'єкта або об'єкта авіаційної діяльності до безпечного виконання дозволеного виду діяльності або функцій у галузі цивільної авіації.

Відповідно до частини 1 ст. 306 Господарського кодексу України (далі – ГКУ) перевезення вантажів, це – господарська діяльність, пов'язана з переміщенням продукції виробничо-технічного призначення та виробів народного споживання, зокрема, повітряними шляхами. В ст. 3 ГКУ дається визначення "господарська діяльність", що розуміється як діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.

Крім цього законодавець передбачає два види господарської діяльності, до яких відносять:

- підприємництво, що здійснюється для досягнення економічних та соціальних результатів та з метою одержання прибутку (ч.2 ст.3 ГКУ та Главу 4 ГКУ "Господарська комерційна діяльність (підприємництво)");
- некомерційну господарську діяльність, що здійснюється без мети одержання прибутку (ч.2 ст.3 ГКУ та Главу 5 ГКУ "Некомерційна господарська діяльність").

Як правило господарювання у сфері перевезення вантажів відноситься до першої групи і здійснюється з метою одержання прибутку. Однак присутність домінуючого положення підприємництва, ще не означає відсутності некомерційного господарювання, яке може мати місце у тих випадках, коли повітряні перевезен-

ня здійснюються, наприклад, у науково-дослідницьких чи навчальних цілях.

Господарська діяльність з надання послуг перевезення повітряним транспортом включає в себе такі види послуг:

- надання послуг з перевезення вантажів та пошти повітряним транспортом (виконання регулярних та/або чартерних польотів);
- надання послуг з перевезення пасажирів та багажу повітряним транспортом (виконання регулярних та/або чартерних польотів)

Як результат надання послуг з перевезення вантажів, пасажирів, пошти та багажу повітряним транспортом виступає сама послуга, що є особливою (не речовинною) споживчою вартістю і функціонує як товар. Саме тому надання послуги з перевезення вантажів та пошти можна віднести сфери матеріального виробництва, в той час, як послуги з перевезення пасажирів та багажу охоплюється сферою нематеріального виробництва. Для останньої є характерним те, що здійснення господарської діяльності є не ціллю, а засобом [3].

Отже, господарська діяльність в сфері використання повітряного простору пов'язана із: наданням послуг, виконанням авіаційно-хімічних робіт та використанням експлуатантами наданих їм у спеціальному порядку комерційних прав, і для господарювання в сфері повітряного простору характерним є переважаюча роль комерційного господарювання перед некомерційними перевезеннями.

Література

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 року // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, №19, №20, №21-22. – Ст. 144
2. Повітряний кодекс України від 19.05.2011 // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – №48-49. – Ст. 536
3. Хозяйственное право: Учебник / В. К. Мамутов, Г. Л. Знаменский, К. С. Хахулин и др., под ред.. Мамутова В.К. – К. : Юринком Интер, 2002. – 897 с.